



Inatsisartunut ilaasortaq Aqqaluaq B. Egede  
Inuit Ataqtigiit

## Assigiinngitsut pillugit § 37 naapertorlugu apeqqummut 2018-121-mut akissut

03-07-2018

Suliaq normu: 2018-13326  
Allakkiaq normu: 31238006

Asasara Aqqaluaq B. Egede

Inatsisartut suleriaasianni § 37 naapertorlugu apeqqutinik nassiussannut qujanaq.  
Apeqqutit tulliuuttuni allaqqinneqarput, kingornanilu akineqarlutik.

Postboks 909

3900 Nuuk

Tlf.: (+299) 34 50 00

E-mail: box909@nanoq.gl

Fax: (+299) 34 63 56

www.naalakkersuisut.gl

Uku akissuteqaqataapput:

Apeqqut 1 Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia,

Apeqqut 5 Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik,

Apeqqut 6 Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinnermullu Naalakkersuisoqarfik

Apeqqut 9 Aatsitassanut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminerimut

Naalakkersuisoqarfik, kiisalu

Apeqqut 12, Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalakkersuisoqarfik.

Aallaqqaasiullugu apeqquteqartup apeqqutaata tunuliaqutai pillugit  
oqaaseqalaassaanga."Inatsisartunut ilaasortat mittarfiliortiternerit kinguneqaatai pillugit  
paasissutissanik naammattunik pissarsisimangitsut" allassimavoq.

Mittarfiliortiternissat pillugit inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutit Kinguneqaatit  
pillugit paasissutissat misissueqqissaarneq Immikkoortoq 2-mi Inatsisartunut  
agguanneqarsimasuni atuarneqarsinnaanerat oqaatigineqassaaq. Taamaalilluni  
Inatsisartunut ilaasortat inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut kinguneqaatit pillugit  
naammattumik paasissutissanik pissarsisimanginnerannik apeqquteqartup oqaatigisai  
eqqunngillat.

Nuummi aamma Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfiit kiisalu Qaqortumi nunap  
immikkoortuani mittarfiup sananeqarnissaannut, ingerlanneqarnissaannut  
aningaasalersorneqarnissaannullu killiliussatut piumasaqaatit pillugit Inatsisartut  
inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2018-imeersumut siunnersuut Inatsisartut Aningaasaqarnermut  
Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaannut suliarineqartussatut innersuunneqarpoq.

### Apeqqut 1.

**Mittarfinnik sanaartornissaq pillugu danskit naalagaaffiata  
aningaasaleeqataanissaa pillugu danskit Naalakkersuisuinik oqaloqatiginninnerit  
siulliit qanga pisimappat?**

**Akissut:** Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia ima akivoq:

"Ulloq 13. juni 2018 Statsministerip Naalakkersuisullu siulittaasuata ulloq taanna  
ataatsimiinnermi ataatsimoorlutik oqaaseqaataat Naalakkersuisut

innersuussutigiumavaat. Oqaaseqaat Naalakkersuisut nittartagaata qupperneranni takuneqarsinnaavoq.

Statsministerip Naalakkersuisullu siulittaasuata ullormi tassani isumaqatigiissutigaaq ataatsimoorluni mittarfiliortiternnut suliniutip ilaasa aningaasalersorneqarnerannut atatillugu qallunaat qanoq ilapittuisinnaanerak misissorneqassanersoq, taamaassappallu qanoq pissanersoq.

Erseqqissuutitsinissaq pillugu ulloq sioqqullugu Savalimmiuni naalagaaffeqatigiit qullersaasa Savalimmiuni ataatsimiinnerannut tapiliullugu siuliani taaneqartoq pillugu politikikkut oqallinnissat pinissaannik ilisimatitsineq tusagassiortunik katersortitsinermit oqaatigineqarpoq."

**Apeqqutit 2, 3 aamma 4:**

**2. Mittarfinnik pingasunik sanaartortoqassappat aningaasat attartukkat erniaasa %-iat qanoq annertutigissava?**

**3. Kikkut aningaasanik attartorfigineqarnissaat naalakkersuisuniit aalajangiunneqareerpa?**

**4. Danskit imaluunniit Kinamiut nunaluunniit alla aningaasaliisussatut piukkunnarnerusutut Naalakkersuisuniit nalilersuinermit sorleq piukkunneqarnerua? Aamma sooq piukkunneqarnerua?**

**Akissut:** *Akissuteqaat apeqqummut 2, 3 aamma 4-mut akissut tulliuuttumi ataatsimoorfillugit allanneqarput:*

Taarsigassarsititsinermit toqqammavissani isumaqatiginninniarnissat apeqqutaassapput. Pingaarnertut amerikamiut europamiullu taarsigassarsitsisarfii paasiniaavigineqarnissaannik Kalaallit Airport A/S-ip Naalakkersuisunut ilisimatitsissutigaa.

Tamatuma saniatigut 2018-mut aningaasanut inatsimmi konto pingaarneq 10.13.11 avataanit aningaasalersuinissaq pillugu oqaasertaliussat nr. 4 kiisalu Nuummi aamma Ilulissani nunanit tamalaanit mittarfiit kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfiup sananeqarnissaannut, ingerlanneqarnissaannut aningaasalersorneqarnissaannullu killiliussatut piumasaqaatit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2018-meersoq maanna Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaanni suliarineqartoq innersuunneqarpoq.

Naalakkersuisut erseqqissaatigiumavaat taarsigassarsiniarnissamut inatsisissatut siunnersuummik nassiussisimaneq Inatsisartut suliarinninnerat utaqqillugu.

**Apeqqut 5.**

**Raajat qalerallillu akiisa 40%-imik appariassagaluarpata nunatta karsianut qanoq sunniuteqassava?**

**Akissut:** Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik ima paasissutissiivoq:

"Kalaallit Nunaata 2017-mi inuussutissanik avammut tunisai 3.588 mio. kr-inik annertussuseqarput. Aalisakkat raajallu akii 40 procentimik appassappata, tamanna ataatsimut isigalugu nunatta 1.435 mio. kr-inik isertitatigut annaasaqarneranik nassataqassaaq. Tassa BNP-p tamarmiusup, 2018-imi 19 mia. kr-iniiginnarnissaanik ilimagineqartup 7-8 procentianik. Avammut tunisanik annaasaqarnerup taamaattup



aalisartut, kilisaataatileqatigiiffiit, aalisakkeriviit, aalisakkerivinni sulisut, kommunit Nunattalu Karsiata il.il. akornanni qanoq agguataarsimanissaanik naatsorsuutiniq pigisaqartoqanngilaq.

Isumalluutiniq iluaquteqarnermit akitsuutinuinnaq tunngatillugu Nunatta Karsia 200 mio. kr-it sinnerlugit annaasaqassaaq. Taamaalilluni Nunatta Karsiata isumalluutiniq iluaquteqarnermi akitsuutitigut, nuna tamakkerlugu akileraarutitigut, suliffeqarfiit akileraarutaasigut il.il. ataatsimut milliuuniniq pingasunik kisitsisitalinnik annertuunik annaasaqarnissaa qularutissaanngilaq.”

#### **Apeqqu 6.**

**Aalisarnermut inatsisissaq siunissami aningaasalersugassatsinnut attuumassuteqarmat allannguutissaasa aningaasatigut qanoq sunniuteqarnissaata allannguutissai Naalakkersuisut misissuiffigisimavaat?**

**Akissut:** Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik ima ilisimatitsivoq:

”Inatsisit atuuttut naapertorlugit Inatsisissatut siunnersuutit, Inatsisartuni naammassillugit suliarineqarsimanngitsut ingerlaannartumik qinersinissamik nalunaaruteqartoqarneratigut atorunnaarsinneqartarput. Massakkut Inatsisartut Siulittaasoqarfiannut aalisarnermut inatsisissatut siunnersuummik nutaamik suli tunniussisoqanngilaq. Tamanna tunuliaqutaralugu apeqqutip akineqarnissaanut tunngavissaqanngilaq.”

#### **Apeqqu 7.**

**Mittarfissualiornerit Qaanaami, Uummannami, Upernavimmi, Qasigiannuani, Aasianni, Kangaatsiami, Sisimiuni, Maniitsumi, Paamiuni, Narsami, Nanortalimmi, Tasiilami, Ittoqqortoormiini aammalu sineriammi illoqarfinni nunaqarfinnilu sutigut iluanaarfiussappat?**

**Akissut:** Timmisartuussinerit sipaaruteqarnerillu ataatsimut isigalugit Mittarfiliortiternissat pillugit inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutit Kinguneqaatit pillugit paasissutissat misissueqqissaarneq Immikkoortoq 2-mi immikkoortoq kiisalu ilaasut type 2 aamma type 3 pillugit immikkut immikkoortoq innersuussutigineqarput. Immikkoortumi ilaasut Nuummur Ilulissanullu unittussaannngitsut angalanissaminnilu sivikinnerusumik angalasinnaalersut kiisalu ilaasut Narsarsuup Qaqortullu (kujataani) akornanni angalanermi aningaasartuutiniq sipaaruteqartut pineqarput. Tamatuma saniatigut pitsaasumik sunniutit pillugit immikkoortoq innersuussutigineqarpoq – tassani kinguneqaataasumik sunniutit ilanngullugit.

#### **Apeqqu 8.**

**Qeqqata kommuniani akileraarutitigut isertitat aamma sulisartut qassit Kangerlussuaq matussappat annaasaqaatigineqartussat naatsorsuutigineqarpat?**

**Akissut:** Inuiaqatigiinnut aningaasaqarnikkut kinguneqaatinik misissueqqissaarneq Imm. 2-mi Kangerlussuarmi Narsarsuarmilu ”innuttaasut amerlassusaannut akileraarutillu agguataarneqarnerannut kinguneqaatit” pillugit immikkoortoq innersuussutigineqarpoq.

### **Apeqqu 9.**

**Nunatsinni tamarmi sulisartut amerlassusaat qanoq allannguuteqassava mittarfiit pioreersut matullugit nutaanik sanaartortoqassappat?**

**Akissut:** Aatsitassanut, Suliffeqarnermut Nunamullu Namminermet tunngasunut Naalakkersuisoqarfik ima ilisimatitsivoq:

”Mittarfiit nutaat pillugit sanaartornissamut inatsisissamut siunnersuut pillugu Naalakkersuisut aalajangernissamut toqqammavittut saqqummiussaak kiisalu inatsisissatut siunnersuut maanna Inatsisartut inatsisissatut siunnersuummik suliarinnereerneranni Inatsisartut Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaannut suliassanngorlugu ingerlateqqinneqartoq Naalakkersuisut innersuussutigaa.

Taakku saniatigut ilaatigut Inatsisartut inatsisissatut siunnersuummik suliarinninnerata nuna tamakkerlugu mittarfiit aqqissugaanerisa nassatarisaanik sulisoqarnermut kinguneqaatitigut sunniutit kiisalu mittarfiit nutaat aqqissugaanerata nassatarisaannik timmisartuussinermet ingerlatsisut suliffeqarfiillu allat mittarfeqarnermut attuumassuteqartut allannguinerit kingorna qanoq aqqissuussiumaarneri naapertuunnersut apeqqutaassasut Naalakkersuisut ataatsimut isigalugu paasissutissiissutigiumavaat.

Tamannalu tunuliaqutaralugu Naalakkersuisut apeqqu pillugu allamik oqaatigisassaqqanngillat.”

### **Apeqqu 10.**

**Qeqqata kommunia Naalakkersuisuniit sukumiisumik oqaloqatigalugulu pilersaarusoqatigineqarpa qulakkeerniarlugu Kangerlussuarmi mittarfiup namminersortunngorsarneqarnissaa aporfissaqqanngiivissoq? Paasissutissat pigineqartut suuppat?**

**Akissut:** 2018-imi augustip qaammataani Qeqqata Kommuniata borgmesterianik ataatsimeeqateqarnissara ilimagaara.

Attaveqaatinik nuna tamakkerlugu pingaaruteqartut tunniunneqarnera pillugu kinguneqaataasinnaasut pillugit Qeqqata Kommuniata saaffiginnissutaa kiisalu taamatut aqqissuussinissamut inatsisitigut tungavissaqarnerisooq pillugu allaffissornikkut misissuinerit ingerlanneqarput.

### **Apeqqu 11.**

**Narsarsuarmi mittarfik matuneqarnissaa pillugu savaateqarfiit Qassiarsummi, lgalikumi taakkualu qanitaani savaatillit allallu namminersortut takornariaqarnermi inerisaasimasut qanoq eqqorneqarnissaat pillugit pineqartut peqataatinneqarlutillu misissuiffigineqarsimappat?**

**Akissut:** Uunga siunnersuut: Nuummi aamma Ilulissani nunani tamalaani mittarfiit kiisalu Qaqortumi nunap immikkoortuani mittarfiup sananeqarnissaannut aningaasalersorneqarnissaannullu sinaakkutissatut piumasaqaatit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2018-imeersooq tamanut sapaatip akunnerini tallimani tusarniaassutigineqartoq innersuussutigineqarpoq. Ulloq 15. Januar-imit 19. februar 2018-imut tusarniaasoqarpoq.



## Apequt 12.

**Kangerlussuup Narsarsuullu mittarfiunerat tunngavigalugu takornariaqarnermik aningaasarsiorumallutik inuussutissarsiutinik aningaasaliisimasorpassuit Naalackersuinikkut misissuiffigalugillu qanoq eqqorneqarnissaannik suliamik tunngavilersukkamik suliaqartoqarsimava?**

**Akissut:** Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalackersuisoqarfik ima ilisimatitsivoq:

”Naalackersuisut inuussutissarsiutinik siuarsaaniarlutik aningaasaliissutaasa sunniutaannut naliliineranut atatillugu Inuussutissarsiornermut Nukissiuuteqarnermullu Naalackersuisoqarfik Kalaallit Nunaanni takornariartitsinerup ingerlatsinerup sunniutaanik naatsorsuivoq.

Nunani allamiut Kalaallit Nunaanni timmisartunut ilaasut 2012-imit 2017-mut 16 procentimik amerleriarput. Nunani allamiut timmisartumut ilaasut 2012-imi 49.189-iniit 2017-imi 56.874-iniit amerleriarput. 2017-imi umiarsuarnut takornariartaatinut ilaasut ataasiakkaat 2012-imut sanilliullugu 17 procentimik amerleriaateqarput, tamannalu ilaasut 23.399-iniit 27.425-iniit amerlerianerannik naleqarpoq.

2017-imi nunap immikkoortuani Qeqqani takornariat nunanit allaneersut unnuisutut nalunaarsorneqartut 12.023-iupput, taakkunannga 58 procentit Danmarkimi najugaqartuupput. 2017-imi nunap immikkoortuani Kujataani takornariat nunanit allaneersut unnuisutut nalunaarsorneqartut 4.963-iupput, taakkunannga 37 procentit Danmarkimi najugaqartuupput.

Takornariat atuinerat ilaatigut takornariartitsinerup ingerlatsisutut inuussutissarsiortuni kiisalu hoteliutilinni neriniartarfiutilinnilu ujartuinerunermik suliaqarnerunermillu pilersitsisarpoq. Tamatuma saniatigut takornariartitsinerup inuussutissarsiortuni ineriartorneq inuussutissarsiutinut allanut sunniuteqarpoq, ilaatigummi takornariartitsinerup inuussutissarsiutillit suliffeqarfinni allani pisiortortarput. Taamaammat Kalaallit Nunaanni takornariaqarnerup ineriartorneranik naliliineq aningaasaqarnikkut toqqaannartumik toqqaannangitsumillu sunniutinik uuttuinerup pisariaqartitsiffiuvoq.

Sulinngiffeqarlutik takornariartut 1.000-iugaangata 4,983 mio. kr-inik kaaviiartitsisarnerat Assartuussineq pillugu Isumalioqatigiissitap missingerpaa. Aningaasaqarnikkut sunniut taanna nioqqutissanik sullissinermillu pisariaqartitsinerup annertusinerata nassataraa. Taakku saniatigut pisariaqartitsinerup annertusinera tamanna sulinnngiffeqarlutik takornariat 1.000-iugaangata suliffinnik qulingiluanik pilersitsinerup nassataqartarpoq.”

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Simon Simonsen

